

Raziskovalni tabor študentov biologije 2024 - Podbrdo

Klara Žos

SLIKA 39. a) Skupina za netopirje, b) navadni mračnik (*Nyctalus noctula*), c) mladič malega podkovnjaka (*Rhinolophus hipposideros*) (foto: Klara Žos).

Letošnji Raziskovalni tabor študentov biologije je potekal v Podbrdu. Skupina za proučevanje netopirjev je kot navadno garala noč in dan. S trdim delom smo si prislužili pol kepice sladoleda, masa te kepice pa naj bo prepuščena bralčevi domišljiji. Člani skupine smo bili Lorena Vovk, Dren Dolničar, Samo Grgurevič in moja skromna malenkost.

Naj se najprej zahvalim obema mentorjema – Evi Pavlovič in Primožu Presetniku. Čeprav Eva ni bila mentorica na papirju, je bila mentorica v naših srcih. Primož se je na letošnjem taboru tudi sam naučil novih uporabnih znanj - nabiranja užitnih in manj užitnih plodov, prepevanja ljudskih pesmi, nove besede – "BRŠČ" (čeden, lep) ter razlike med mačeho in krušno materjo. Znanje slednjega mu je prišlo prav, saj sva z Loreno na tabor prinesli s sabo štiri mladiče netopirjev – dva od njih sta preživela in bila po taboru bolj ali manj uspešno izpuščena.

Kot vsako leto smo en dan namenili šivanju mrež, opravljali pa smo tudi druga družbeno-koristna dela, na primer izobraževanje domačinov o komarjih in premikanje mejnega kamna.

Izvedli smo celonočno mreženje pred jamo Konasnico, kjer smo ujeli devet vrst. Preizkušali smo tudi, kako visoke mreže lahko postavimo, preden se zrušijo na nas kot izpitno obdobje na študenta.

Zaznali smo 21 vrst netopirjev. Prisotnost treh izmed njih smo potrdili zgolj preko detektorja. Ostale smo ujeli v mreže ali pa jih našli med pregledovanjem zatočišč.

Kot najzanimivejše najdbe lahko izpostavim porodniško kolonijo malega netopirja (*Pipistrellus pipistrellus*) za opažem hiše v Podbrdu ter novi lokaliteti nimfnega (*Myotis alcathoe*) in brkonosega netopirja (*M. davidii*). Našli smo tudi porodniške kolonije malih podkovanjakov (*Rhinolophus hipposideros*), navadnega in ostrouhega netopirja (*M. myotis/blythii*) ter rjavega (*Plecotus auritus*) in usnjebradega (*Plecotus macrobullaris*) uhatega netopirja. Dvobarvnega netopirja (*Vespertilio murinus*) smo ujeli v mrežo, še bolj presenetljiva pa je bila najdba te vrste na podstrešju cerkve v Spodnjih Danjah.

Na taboru sem doživela najbolj stresno mreženje v svoji skromni netopirski karieri – s Samom sva mrežila sama, saj sta Primož in Lorena odšla na transekt, Eva in Dren pa sta bila zaposlena na mreženju ob jami nekoliko stran. Tam sta se veselo crkljala s skoraj vsemi vrečkami in še bolj veselo merila resastega netopirja (*M. nattereri*). Nama s Samotom pa se je skupaj se je v mreže ujelo 40 netopirjev. Največ je bilo gozdnih (*Nyctalus lesleri*) in navadnih (*N. noctula*) mračnikov.

Omeniti je treba še, da se je Primožev fotoaparatus odločil, da se upre – posebno težavo mu je predstavljalo ustrezno ostrenje. Prilagam eno od bolj ostrih slik, na kateri kakopak ni netopir. Kljub temu si "brščega" polža velja zapomniti ...

Netopirski skupini sem se na RTŠB-ju pridružila že tradicionalno – četrtič zapored. Leta bežijo in meni RTŠB vedno da nov navdih za življenje nasploh. Včasih je življenje kot mračnik, ki veselo žveči mrežo gledajoč te v oči, ti pa ga lahko zgolj nemočno opazuješ. Tedad se je treba poslužiti starodavne polževe modrosti – če greš počasi in vztrajno naprej, se bo slika zjasnila na še tako zanikrnem fotoaparatu.

SLIKA 40. a) Pregled zatočišč (foto: Klara Žos), b) polž (foto: Primož Presetnik), c) širokouhi netopir (*Barbastella barbastellus*), č) soteska (foto: Klara Žos).